

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

АГРАРНЕ ПРАВО

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань **08 Право**
Спеціальність **081 Право**
Освітній рівень **перший (бакалаврський)**
Освітня програма **Правове регулювання економіки**

Статус дисципліни **вибіркова**
Мова викладання, навчання та оцінювання **українська**

Завідувач кафедри
правового регулювання економіки

Олег ЛУК'ЯНЧИКОВ

Харків
2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри правового регулювання економіки.

Протокол № 6 від 17.01.2023 р.

Розробник:

Лисяк Олександр Іванович, к.ю.н., доц. кафедри правового регулювання економіки.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри –розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Аграрне право» - це, насамперед, комплексна дисципліна, що включає в себе систему знань про теоретичні засоби правового регулювання суспільних відносин, що складаються при виробництві сільськогосподарської продукції, її переробці й реалізації, а також наданні послуг сільськогосподарського характеру та виникають на підставі певних юридичних фактів між сільськогосподарськими товаровиробниками (суб'єктами аграрного виробництва), з одного боку, та іншими суб'єктами, членами сільськогосподарських підприємств і їх найманими працівниками, органами державної влади й органами місцевого самоврядування – з другого, з приводу конкретних об'єктів (майна, праці тощо), змістом яких є взаємозумовлені права й обов'язки їх учасників у сфері сільськогосподарської й пов'язаної з нею діяльності.

Складність, багатогранність і своєрідність аграрних правовідносин обумовлюється особливостями виробництва в аграрному секторі, пов'язаними передусім з обробкою землі як основного засобу виробництва, вирощуванням, переробкою і реалізацією сільськогосподарської продукції, використанням у процесі виробництва живих організмів, його сезонністю, умовами проживання і праці в сільській місцевості та іншими факторами.

Оскільки аграрні правовідносини формуються на основі особливостей сільськогосподарського виробництва, аграрне право досліджує ступінь впливу цієї специфіки на організацію правового регулювання. Порівняно з галузевими юридичними науками, це є специфічна риса аграрного права.

Стабільне безперебійне функціонування аграрного сектору (а особливо в умовах війни) є дуже важливим для відновлення економіки нашої держави, яка зазнала нищівного удару внаслідок повномасштабного вторгнення, якому піддалась Україна 24 лютого 2022 року. В таких умовах забезпечення продовольством населення є одним із надважливих завдань держави. До того ж продовольча криза не обмежиться кризою лише в межах кордонів України, а може вплинути і на світовий продовольчий ринок.

Зважаючи на вказане, наразі одним із важелів забезпечення необхідних умов функціонування аграрного сектору в правовій сфері є забезпечення нормативно-правової бази, яка б дозволила унормувати всі правові питання, що виникають у суб'єктів аграрних правовідносин під час здійснення своєї господарської діяльності, зокрема, у воєнний час, враховуючи численні зміни чинного законодавства України.

Аграрне право як комплексна інтегрована та спеціалізована навчальна дисципліна, що базується на комплексній галузі нормативно-правових актів аграрного законодавства, є системою знань про аграрні правовідносини, аграрне право як галузь права, його систему, предмет і методи правового регулювання, аграрно-правові норми й правові інститути, аграрне законодавство як систему, практику його застосування та окремі нормативно-правові акти, що регулюють аграрні правовідносини з точки зору закономірностей їх виникнення, змісту, функціонування, взаємодії, розвитку й напрямів удосконалення.

Завданнями навчальної дисципліни «Аграрне право» є: формування наступних умінь: використовувати знання основних теоретичних положень аграрного права, змісту нормативно-правових актів, що регулюють аграрні правовідносини, для забезпечення захисту та охорони власності, прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, сприяти у зміцненні законності та правопорядку, попередження правопорушень, а також практичних навичок по складанню проектів правових документів.

Дисципліна «Аграрне право» є вибірковою навчальною дисципліною, що вивчається студентами усіх спеціальностей. Вона забезпечує вивчення та аналіз нормативно-правових актів, які регулюють аграрні правовідносини; засвоєння теоретичних знань про аграрне право; набуття навичок застосування знань на практиці; вміння вирішувати правові ситуації згідно нормативно-правових актів аграрного законодавства.

Метою дисципліни є формування знань про правове регулювання аграрних правовідносин та основних умінь по застосуванню аграрного законодавства, орієнтування студентів на потреби держави в аграрній сфері, підготовка кваліфікаційних фахівців, які б могли успішно працювати в ринкових умовах, формування системи теоретичних знань і практичних навичок щодо діяльності у сфері аграрних правовідносин.

Головні завдання навчальної дисципліни полягають у формуванні у студентів системи знань, а також отримання практичних навичок та уявлень, необхідних для розширення кола теоретичних знань у сфері правового регулювання аграрних правовідносин; формування умінь використовувати знання основних теоретичних положень аграрного права, змісту нормативних актів, що регулюють аграрні правовідносини, для забезпечення захисту та охорони власності, прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, сприяти у зміцненні законності та правопорядку, попередження правопорушень, а також практичних навичок по складанню проектів правових документів..

Предметом навчальної дисципліни є вивчення основних принципів та інститутів аграрного права; напрямів правового регулювання аграрних правовідносин та тісно пов'язаних з ними відносин; законодавства, що регулює аграрні правовідносини; вивчення наукових доктрин в сфері аграрного права.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3-4
Семестр	5-8
Кількість кредитів ECTS	5
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Цивільне право	Інвестиційне право
Господарське право	

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Результати навчання	Компетентності
Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність працювати в команді. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів). Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права</p>

	<p>Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p>

	<p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
<p>Знати та розуміти основи права Європейського Союзу.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p>

	<p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p>

	<p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p>
--	---

	Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.
Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права</p>

	<p>Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Складати та узгоджувати план власного прикладного дослідження і самостійно збирати матеріали за визначеними джерелами.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p>

	<p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p>

	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
--	---

<p>Вільно спілкуватись державною та іноземною мовами як усно, так і письмово, із застосуванням правничої термінології.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права. Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Мати базові навички риторики.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. Здатність спілкуватися іноземною мовою. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. Здатність бути критичним і самокритичним. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і</p>

	<p>технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її</p>

	<p>місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
<p>Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p>

	<p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p>
--	---

<p>Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
---	--

	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p>

	<p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Використовувати комп'ютерні програмами, необхідні у правничій діяльності.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p>

	<p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
<p>Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p>
<p>Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного)</p>

	<p>суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p>
--	--

	Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.
Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.</p> <p>Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.</p> <p>Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права</p>

	<p>Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p>

	<p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.</p> <p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.</p>	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Здатність зберігати та примножувати</p> <p>Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p>

	<p>Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.</p> <p>Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.</p>	<p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.</p> <p>Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>Здатність працювати в команді.</p> <p>Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми.</p> <p>Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.</p> <p>Здатність здійснювати порівняльний аналіз окремих правових інститутів права Європейського Союзу та Ради Європи і правової системи України.</p> <p>Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.</p> <p>СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини .</p> <p>СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології</p>

	<p>необхідні під час здійснення юридичної діяльності.</p> <p>Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.</p> <p>Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.</p> <p>Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.</p> <p>Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.</p>
<p>Здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>	<p>Усвідомлення впливу правових норм на економічні, зокрема, господарські відносини.</p> <p>Знання і розуміння завдань, принципів, доктрин, а також змісту правових інститутів господарського права та господарського процесуального права.</p> <p>Здатність здійснювати правовий супровід діяльності суб'єктів господарювання.</p>

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні положення аграрного права. Особливості правового статусу суб'єктів аграрного права.

Тема 1. Предмет і система аграрного права. Джерела аграрного права. Поняття та особливості аграрних правовідносин.

Поняття аграрного права як галузі права, науки та навчальної дисципліни. Предмет аграрного права України. Основні принципи аграрного права України. Система аграрного права як навчальної дисципліни. Співвідношення аграрного права з іншими галузями права.

Загальна характеристика джерел аграрного права. Класифікація джерел аграрного права.

Поняття, ознаки та особливості аграрних правовідносин, їх елементи. Види аграрних правовідносин. Підстави виникнення, зміни чи припинення аграрних правовідносин.

Тема 2. Суб'єкти аграрного права. Правові засади державного регулювання сільського господарства України.

Поняття і класифікація суб'єктів господарювання у сфері агропромислового комплексу. Правовий статус суб'єктів господарювання в агропромисловому комплексі. Суб'єкти аграрних відносин, що займаються сільськогосподарською виробничою діяльністю. Суб'єкти аграрних відносин, що займаються діяльністю пов'язаною з сільськогосподарським виробництвом.

Поняття, сутність та принципи державного регулювання сільського господарства. Форми та методи державного регулювання сільського господарства. Система центральних органів виконавчої влади, що здійснюють управління агропромисловим комплексом України.

Правові форми державної підтримки суб'єктів аграрного господарювання. Правове становище Аграрного фонду.

Тема 3. Правове становище державного (комунального) сільськогосподарського підприємства.

Поняття державних і комунальних сільськогосподарських підприємств. Загальна характеристика правового статусу державних сільськогосподарських підприємств. Особливості правового статусу комунальних сільськогосподарських підприємств. Специфіка створення та ліквідації державних і комунальних сільськогосподарських підприємств. Поняття правового режиму майна державного сільськогосподарського підприємства та комунального сільськогосподарського підприємства. Особливості здійснення господарської діяльності державними і комунальними сільськогосподарськими підприємствами.

Тема 4. Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів.

Поняття про основні цілі та принципи сільськогосподарської кооперації. Види діяльності сільськогосподарського кооперативу. Порядок утворення сільськогосподарського кооперативу. Право членства в сільськогосподарському кооперативі. Органи управління сільськогосподарського кооперативу. Поняття правового режиму майна сільськогосподарського кооперативу. Право сільськогосподарських кооперативів на об'єднання. Міжнародне співробітництво у сфері сільськогосподарської кооперації. Кооперативна освіта. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. Правові засади припинення сільськогосподарського кооперативу.

Тема 5. Правове становище фермерського господарства.

Поняття та юридичні ознаки фермерського господарства. Правові засади створення фермерського господарства. Правове регулювання державної підтримки фермерських господарств. Майно фермерських господарств. Правове регулювання господарської діяльності фермерського господарства. Трудові відносини у фермерському господарстві. Представницький орган фермерських господарств. Підстави для припинення діяльності фермерського господарства.

Тема 6. Правове регулювання ведення особистого селянського господарства.

Поняття та юридичні ознаки особистого селянського господарства. Облік особистих селянських господарств. Суб'єкти права на ведення особистого селянського господарства. Майно, яке використовується для ведення особистого селянського господарства. Права та обов'язки членів особистого селянського господарства. Правові засади питань зайнятості членів особистих селянських господарств. Державна підтримка особистих селянських господарств. Правові підстави припинення ведення особистого селянського господарства. Порядок вирішення спорів щодо ведення особистого селянського господарства та відповідальність за порушення законодавства.

Тема 7. Господарські товариства як суб'єкти аграрного господарювання.

Поняття, ознаки та види сільськогосподарських товариств. Порядок та особливості утворення та припинення сільськогосподарських товариств. Правовий режим майна сільськогосподарських товариств.

Змістовий модуль 2 Правові засади здійснення сільськогосподарської діяльності.

Тема 8. Правове регулювання земельних відносин в аграрному секторі економіки.

Земельні ділянки державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій. Правове регулювання земельних відносин сільськогосподарських кооперативів. Землі фермерського господарства. Земельні ділянки особистого селянського господарства. Правове регулювання земельних відносин сільськогосподарських товариств.

Тема 9. Договірні відносини у сільському господарстві.

Класифікація договірних відносин у сільському господарстві. Договори на реалізацію сільськогосподарської продукції. Правові засади договорів про матеріально-технічне

забезпечення; про фінансове забезпечення, інших договорів про реалізацію продукції та постачання. Договори щодо матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва та організації використання технічних засобів сільськогосподарськими виробниками. Особливості страхування сільськогосподарської продукції. Договірні відносини складського зберігання зерна. Аграрні розписки.

Тема 10. Правове регулювання виробничо-господарської діяльності та окремих видів діяльності у сільському господарстві.

Поняття та сутність виробничо-господарської діяльності суб'єктів аграрного господарювання та її правове регулювання. Правове регулювання вирощування продукції рослинництва. Правове регулювання виробництва продукції тваринництва. Правове регулювання виробництва продукції аквакультури. Поняття, зміст та завдання дорадницької діяльності.

Тема 11. Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві, виробництва якісної та безпечної сільськогосподарської продукції.

Поняття, принципи та види використання природних ресурсів у сільському господарстві. Особливості використання водних ресурсів і надр у сільському господарстві. Особливості використання лісових ресурсів, тваринного і рослинного світу у сільському господарстві.

Поняття і зміст якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Система та компетенція державних органів у сфері забезпечення якості та безпечності сільськогосподарської продукції. Правові засади та сутність органічного виробництва. Правове регулювання відносин щодо використання генетично модифікованих організмів при виробництві сільськогосподарської продукції.

Тема 12. Юридична відповідальність за правопорушення в аграрному секторі економіки України.

Поняття та види юридичної відповідальності за порушення аграрного законодавства. Дисциплінарна відповідальність осіб, зайнятих у сільському господарстві. Матеріальна відповідальність працівників сільськогосподарських підприємств. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства, що регулює аграрні правовідносини. Правопорушення у сфері аграрних правовідносин як підстава притягнення до кримінальної відповідальності.

Перелік практичних (семінарських), а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Під час викладання дисципліни «Аграрне право» застосовуються наступні методи:

1. Пояснювально-ілюстративний метод, або інформаційно-рецептивний (розповідь, лекція, пояснення, демонстрація наочного матеріалу (таблиці, схеми, презентації) (Теми 1-12).

2. Частково-пошуковий, або евристичний, метод (студенти під керівництвом викладача самостійно розмірковують, розв'язують проблемні ситуації, аналізують, порівнюють, узагальнюють) (Теми 1-12).

3. Дослідницький метод – метод навчання, який передбачає творче застосування практичних знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку. Аналіз і систематизація одержаних результатів, формулювання висновків. (Теми 1-12).

Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять,

які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, практичні заняття, також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає такі контрольні заходи:

поточний контроль що здійснюється протягом семестру під час проведення практичних занять і оцінюється сумою набраних балів;

модульний контроль, що проводиться у формі контрольної роботи як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Поточний контроль знань здійснюється на практичних заняттях, шляхом оцінювання рівня володіння студентами теоретичним матеріалом та правильністю виконання практичних та ситуаційних завдань, які максимально оцінюється в 5 балів за кожне (максимально всього 35 балів). Крім того, поточний контроль включає перевірку успішності виконання творчого завдання (максимально – 5 балів). Всього поточний контроль передбачає отримання студентом максимально 40 балів.

Модульний контроль проводиться у формі письмової контрольної роботи, яка включає тестові завдання та оцінюється максимально в 10 балів за кожну роботу. Такий контроль проводиться 2 рази за семестр (максимально всього 20 балів).

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається з 3 завдань (одне стереотипне – теоретичне питання, два діагностичних – практичні завдання), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Відповіді на питання діагностичного рівня демонструють вміння вирішувати нескладні ситуативні завдання шляхом застосування нормативно-правових актів, що регулюють корпоративні правовідносини.

Відповідь на питання стереотипного рівня має виявити уміння ефективно та правильно застосовувати законодавство, давати абсолютно правильну аргументовану відповідь.

Кожний рівень питань оцінюється окремо, а загальна оцінка підраховується як зважена сума оцінок за кожне питання. Кількісний показник (бал) встановлюється залежно від ступеня виконання завдання. Максимальний бал за іспит – 40.

Завдання стереотипного рівня подано у вигляді теоретичного питання, яке треба розкрити (надати характеристику змісту і скласти відповідну схему). Оцінюється правильна відповідь за питання – 10 балів. Завдання діагностичного рівня подано у вигляді практичного завдання невеликої складності. Кожне правильна вирішене завдання оцінюється у 15 балів:

2 бали – за правильний алгоритм вирішення завдання;

4 бали – за юридичну правильність вибору нормативно-правових актів, що застосовуються до розв'язання завдання;

4 бали – за наявність і ґрунтовність висновку;

1 бали – за охайність подання результатів;

4 бали – за наявність пояснень щодо алгоритму вирішення завдання.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів,

мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної "Відомості обліку успішності".

Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімум можлива кількість балів за поточний і модульний контроль впродовж семестру – 35 та мінімум можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: "60 і більше балів – зараховано", "59 і менше балів – не зараховано" та заноситься у залікову "Відомість обліку успішності" навчальної дисципліни.

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання	Форми оцінювання	Мак бал
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальні положення аграрного права. Особливості правового статусу суб'єктів аграрного права.			
ТЕМА 1.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 1 на тему: «Предмет і система аграрного права. Джерела аграрного права. Поняття та особливості аграрних правовідносин».	Активна робота	
	Практичне заняття за темою 1 «Предмет і система аграрного права. Джерела аграрного права. Поняття та особливості аграрних правовідносин».		
	<i>Самостійна робота</i>		
	Система аграрного права як навчальної дисципліни. Співвідношення аграрного права з іншими галузями права. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.		
ТЕМА 2.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 2 на тему: «Суб'єкти аграрного права. Правові засади державного регулювання сільського господарства України»	Активна робота	
	Практичне заняття 2 за темою «Суб'єкти аграрного права. Правові засади державного регулювання сільського господарства України».		
	<i>Самостійна робота</i>		
	Суб'єкти аграрних відносин, що займаються діяльністю пов'язаною з сільськогосподарським виробництвом. Правові форми державної підтримки суб'єктів аграрного господарювання. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою.	Перевірка практичних завдань	
ТЕМА 3.	<i>Аудиторна робота</i>		
	Лекція 3 на тему: «Правове становище державного (комунального) сільськогосподарського підприємства».	Активна робота	

	Практичне заняття 3 за темою «Правове становище державного (комунального) сільськогосподарського підприємства».		
	Самостійна робота		
	Особливості здійснення господарської діяльності державними і комунальними сільськогосподарськими підприємствами. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
	Лекція 4 на тему: «Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів».	Активна робота	
	Практичне заняття 4 за темою «Правові засади діяльності сільськогосподарських кооперативів».		
	Самостійна робота		
ТЕМА 4.	Міжнародне співробітництво у сфері сільськогосподарської кооперації. Кооперативна освіта. Державна підтримка сільськогосподарських кооперативів. Правові засади припинення сільськогосподарського кооперативу. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
	Лекція 5 на тему: «Правове становище фермерського господарства».	Активна робота	
	Практичне заняття 5 за темою «Правове становище фермерського господарства».		
ТЕМА 5.	Представницький орган фермерських господарств. Підстави для припинення діяльності фермерського господарства. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
	Лекція 6 на тему: «Правове регулювання ведення особистого селянського господарства»	Активна робота	
	Практичне заняття 6 за темою «Правове регулювання ведення особистого селянського господарства».		
	Самостійна робота		
ТЕМА 6.	Порядок вирішення спорів щодо ведення особистого селянського господарства та відповідальність за порушення законодавства. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
	Лекція 7 на тему: «Господарські товариства як суб'єкти аграрного господарювання».	Активна робота	
ТЕМА 7.	Практичне заняття 7 за темою «Господарські товариства як суб'єкти аграрного господарювання».		

	Самостійна робота		
	Вивчення теоретичного матеріалу, огляд джерел за пройденими матеріалами. Підготовка та написання контрольної роботи.	Перевірка контрольної роботи	10
Змістовий модуль 2 Правові засади здійснення сільськогосподарської діяльності.			
	Аудиторна робота		
ТЕМА 8.	Лекція 8 на тему: «Правове регулювання земельних відносин в аграрному секторі економіки».	Активна робота	
	Практичне заняття 8 за темою «Правове регулювання земельних відносин в аграрному секторі економіки»		
	Самостійна робота		
	Вивчення теоретичного матеріалу, огляд джерел за пройденими матеріалами. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Виконання практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
ТЕМА 9.	Лекція 9 на тему: «Договірні відносини у сільському господарстві».	Активна робота	
	Практичне заняття 9 за темою «Договірні відносини у сільському господарстві».		
	Самостійна робота		
	Договори щодо матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарського виробництва та організації використання технічних засобів сільськогосподарськими виробниками. Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вирішення практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
ТЕМА 10.	Лекція 10 на тему: «Правове регулювання виробничо-господарської діяльності та окремих видів діяльності у сільському господарстві».	Активна робота	
	Практичне заняття 10 за темою «Правове регулювання виробничо-господарської діяльності та окремих видів діяльності у сільському господарстві».		
	Самостійна робота		
	Пошук, підбір та огляд літературних джерел за заданою тематикою. Вирішення практичних ситуаційних завдань.	Перевірка практичних завдань	5
	Аудиторна робота		
ТЕМА 11.	Лекція 11 на тему: «Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві, виробництва якісної та безпечної сільськогосподарської продукції».	Активна робота	
	Практичне заняття 11 за темою «Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві, виробництва якісної та безпечної сільськогосподарської продукції».		
	Самостійна робота		

	Правові засади та сутність органічного виробництва. Правове регулювання відносин щодо використання генетично модифікованих організмів при виробництві сільськогосподарської продукції. Виконання творчого завдання. Підготовка до підсумкової контрольної роботи.	Перевірка творчого завдання	5
ТЕМА 12.	Аудиторна робота		
	Лекція 12 на тему: «Юридична відповідальність за правопорушення в аграрному секторі економіки України».	Активна робота	
	Практичне заняття 12 за темою «Юридична відповідальність за правопорушення в аграрному секторі економіки України».		
	Самостійна робота		
Вивчення теоретичного матеріалу, огляд джерел за пройденими матеріалами. Написання контрольної роботи. Підготовка до екзамену.	Перевірка контрольної роботи	10	
Екзамен			40
Разом			100

Рекомендована література Основна

1. Конституція України. Основний Закон України від 28 червня 1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (дата звернення 17.03.2023).
3. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#top> (дата звернення: 17.03.2023).
4. Земельний кодекс України від 25.10.2001 р. № 2768-III. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
5. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#top> (дата звернення: 17.03.2023).
6. ЗУ «Про державну підтримку сільського господарства України» від 24.06.2004 р. № 1877-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1877-15/conv#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
7. Закон України «Про фермерське господарство» від 19.06.2003 р. № 973-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/973-15#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
8. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» 21.07.2020 р. № 819-IX. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/819-20#Text> (дата звернення: 17.03.2023).
9. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 р. № 742-IV. [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/742-15#Text> (дата звернення: 17.03.2023).

Додаткова

10. Долинська М. С., Заболотна Н. Я., Марич Х. М. Аграрне право: навчальний посібник. Львів: Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка», 2020. 252 с. – Режим доступу:

<https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/3909/1/%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA%20%D0%90%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B5%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE.pdf>

11. Корнієнко В. М., Корнієнко Г. С., Кульчий І. М. та ін. Аграрне право : підручник/ за ред. А. М. Статівки. – Вид. 2-ге, змін. – Харків : Право, 2021. – 416 с– Режим доступу: https://pravoizdat.com.ua/index.php?route=product/product/download&product_id=4527&download_id=1503

12. Лисяк О.І. Методичні рекомендації з курсу аграрного права для студентів. ХНПУ імені Г.С. Сковороди. Харків. 2019. 70 стор.. URL: <https://drive.google.com/file/d/1CL7ZkqDxPTjS1Ar7E80iIDwGvhgiP7cm/view?usp=sharing>

13. Лисяк О.І. Правовий аналіз деяких проблемних питань удосконалення системи норм чинного законодавства в аграрному секторі України. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2022. Випуск 35. С. 121 – 126. URL: <https://drive.google.com/file/d/16Xyo1xQC77HjWGCsLDV7rIHRKZy8j8un/view?usp=sharing>

14. Лисяк О.І. Правовий аналіз проблемних питань реалізації правового статусу асоційованими членами сільськогосподарського кооперативу. Збірник наукових праць Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди «Право». 2022. Випуск 36. С. 58-68. URL: <http://journals.hnpu.edu.ua/index.php/law/article/view/7871>

15. Лисяк О.І. Правові форми реалізації права на працю у фермерських господарствах./ II Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми приватного та публічного права», присвячена 91-річчю член-кореспондента НАПрН України, академіка Міжн. кадрової академії, Засл. діяча науки України, д.ю.н., професора О.І. Процевського. 2020. С. 86-89 URL: <https://dspace.hnpu.edu.ua/bitstream/123456789/7212/1/%D0%9B%D0%B8%D1%81%D1%8F%D0%BA%20%D0%9E.%20%D0%86.%20%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%BE%D0%B2%D1%96%20%D1%84%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B8%20%D1%80%D0%B5%D0%B0%D0%BB%D1%96%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97%20%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B0.pdf>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

16. Інформаційно-пошукова система "Законодавство України" на офіційному сайті Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

17. Офіційний сайт Міністерства юстиції України. – Режим доступу: <https://minjust.gov.ua/>

18. Офіційний сайт Державного центру зайнятості. – Режим доступу: <https://www.dcz.gov.ua/>

19. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. – Режим доступу: <https://minagro.gov.ua/>

20. Сайт ПНС ХНЕУ ім. Семена Кузнеця. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/index.php?categoryid=993>